Aan de fracties in de gemeenteraad Loon op Zand

24 maart 2022

Op 21 maart 2022 hebben de lijsttrekkers van de partijen die zetels hebben in de (nieuwe) gemeenteraad, afspraken gemaakt over het informatie- en het formatieproces nadat de uitslag van de verkiezingen definitief is vastgesteld door het hoofd- c.q. centraal stembureau op maandag 21 maart 2022.
Alle partijen die hebben deelgenomen aan de verkiezingen hebben een of meerdere zetels in de nieuwe raad. Via dit schrijven nodigen wij u uit voor overleg met ons als informateurs en lichten wij onze benadering en werkwijze toe. Als bijlage treft u een lijst met vragen aan, voorafgegaan door enkele procesregels, die wij zouden willen hanteren als indicatieve leidraad voor onze gesprekken met u.

1. Verantwoording.
Dit schrijven en de indicatieve leidraad komen voor de verantwoordelijkheid van de informateurs. De tekst die wij hebben overgenomen uit de aan ons verstrekte opdrachtverstrekking hebben wij cursief gedrukt. De nummering van de paragrafen en van de vragen onder 4 is van onze hand.

2. Waarom een informateur?

De belangrijkste redenen om een externe (in)formateur aan te stellen zijn:
a. een verkiezingsuitslag waarbij de omvang van partijen dicht tegen elkaar aan ligt (blijkbaar noopt zo een situatie tot extra aandacht voor gevoeligheden en wordt zorgvuldig opereren gevraagd);
b. verstoorde politieke verhoudingen in de raad tussen fracties en/of personen (verhoudingen die als het even kan moeten normaliseren);
c. het voorzien van moeizame coalitievorming vanwege inhoudelijke verschillen van optiek of toekomstbeeld tussen partijen;
d. de wenselijkheid van een ordentelijk en productief procesverloop.

3. Uitgangspunten: (inbreng lijsttrekkers)

- *Een ruime meerderheidscoalitie*
- *Een coalitieakkoord (geen raadsbreed akkoord)*
- *Een collegiale en loyale coalitie*
- *Een collegiaal en loyaal college (geen politiek in het college)*
- *Het college is er voor alle inwoners van gemeente*
- *Een verdeling van het aantal wethouders die recht doet aan de verkiezingsuitslag*

4. Opdracht aan ons als informateurs

Verkenning:
De informateurs worden gevraagd om bij alle in de gemeenteraad verkozen partijen te verkennen wie met wie wil samenwerken in het college en met wat voor akkoord partijen willen gaan werken.

Vragen waarop een antwoord wordt verwacht: (inbreng lijsttrekkers):
1. *Welke coalitie is de meest voor de hand liggende en welke alternatieven zijn er?*
2. *Wordt het een college van drie wethouders of is er draagvlak voor 4 wethouders?*
3. *Zijn partijen bereid om een collegiaal en loyaal college te vormen*
4. *Zijn partijen bereid om een college te vormen dat samen verantwoordelijk is voor de vraagstukken van deze tijd?*
5. *Welke speerpunten op hoofdlijnen willen partijen in een akkoord verwezenlijkt zien?*

6. *Zijn alle ingebrachte speerpunten te verenigen in 1 coalitie akkoord?*
7. *Voorkeuren voor portefeuilles?*

Wij vullen dit aan met de volgende vragen:

8. Met welke partijen wil uw partij gaan samenwerken?
9. Zijn er partijen waarmee u niet wil samenwerken?
10. Wat zijn uw belangrijkste inhoudelijke punten voor het akkoord?
11. Zijn er punten waar u niet over wil onderhandelen?
12. Welke criteria stelt u voor te gebruiken voor de afweging van 3 of 4 wethouders?

Advies informatiefase:
De informateurs leveren aan het einde van de informatiefase een advies op waarin minimaal een antwoord staat op de vragen die de lijsttrekkers hebben opgesteld in dit document.

5. Praktische afspraken:

De informateurs worden door de griffier ondersteund. Zij maken samen afspraken over de inhoud en vorm van de ondersteuning.

Het onafhankelijke advies van de informateurs wordt in concept toegestuurd aan de lijsttrekkers die binnen 2 werkdagen reageren op feitelijke onjuistheden.

Daarna vindt er een informerende raadsvergadering plaats waarin de informateurs hun advies toelichten en waar er gelegenheid is om vanuit de raad vragen te stellen. Deze informerende raadsvergadering vindt uiterlijk op 21 april plaats. Indien de definitieve versie van het advies (veel) eerder kan worden opgeleverd, dan zal in overleg met de griffier de genoemde raadsvergadering eerder plaats vinden maar wel op een donderdag.

6. Vervolgproces: de Formatie.

Formateur
Met het advies van de informateurs gaat de beoogde wethouder van de grootste partij aan de slag met de formatie. Hij kan zich laten ondersteunen door een secondant.

Uitgangspunten
Uitgangspunten van de informatie zijn gelijk aan die van de formatie.

Ambtelijke ondersteuning
De formateur wordt ondersteund door de gemeentesecretaris en/of op zijn/haar aanwijzen door personen van de ambtelijke organisatie.

7. Ons voorstel voor de te hanteren werkwijze.

Op basis van een eerste oriëntatie geven wij als informateurs aan hoe wij te werk zouden willen gaan:

- De gesprekken met de 6 fractie-delegaties - u zou daarbij kunnen denken aan een delegatie van twee personen - worden gevoerd aan de hand van twee blokken:
    a) Interpretatie verkiezingsuitslag, gewenste coalitie en overwegingen daarbij, uitleg van ‘een ruime meerderheidscoalitie’, ‘een collegiale en loyale coalitie’ en ‘een collegiaal en loyaal college’ en in samenhang daarmee de eerste vier vragen waarop een antwoord wordt verwacht (zie onder 4).

b) Verkennen van de contouren van een coalitieakkoord en in samenhang daarmee de vragen vijf en zes waarop een antwoord wordt verwacht.

In vervolggesprekken zal ook vraag 7 naar de voorkeur voor portefeuilles aan de orde worden gesteld.

- Wij vragen de delegaties om wat betreft de speerpunten op hoofdlijnen zich in eerste instantie te beperken tot maximaal vijf a zes politieke thema's, welke dat dan zouden moeten zijn en een duiding van de voorgestane richting en verwachtingen.
- Van elk gesprek wordt een beknopte samenvatting opgesteld en ter goedkeuring aan de betreffende fractie-delegatie toegestuurd. Na instemming maakt deze samenvatting straks deel uit van het (openbaar) rapport van de verkenners. Als daar behoefte aan is, willen wij ook ruimte geven om met ons ter toelichting vertrouwelijk opvattingen of overwegingen te delen. Dit blijft dan buiten het verslag.
- Voorstel voor een afspraak over de communicatie: Geen tussentijdse communicatie anders dan via de woordvoerder Ad de Kroon, namens de informateurs.

Wij hopen u hiermee voldoende duidelijkheid te hebben verschaft over onze aanpak en verheugen ons op een constructief informatieproces met de 6 fracties.

Met vriendelijke groet
Ad de Kroon
Jan Bernard Koolen.

Bijlage: Indicatieve gespreksleidraad.